

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:175

av **Jonas Millard och Fredrik Eriksson (båda SD)**

Nationell integritets- och it-säkerhetsmärkning av webbsidor

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge regeringen i uppdrag att utreda förutsättningarna för att införa en nationell märkning av webbsidor som uppfyller vissa uppställda krav på it-säkerhet och som säkerställer användarnas integritet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Utvecklingen inom it-området fortsätter i oförminskad takt. Etablerade aktörer utvecklar sina tjänster på nätet, och nya aktörer etablerar sig ständigt. Den snabba utvecklingen medför stora utmaningar för alla aktörer att aktivt arbeta med it-säkerhet och integritetsfrågor.

Tjänster som marknadsförs som ”gratis”, tjänar sina pengar på den data de kan samla in om sina användare för att exempelvis sälja riktade annonser. När tjänster är ”gratis” är det således kunden som blir själva varan.

Denna profilering av användare i syfte att tjäna pengar kan närmast liknas vid personlig kartläggning, en kartläggning som det stora flertalet heller knappast är medvetna om sker, åtminstone inte i den omfattning det gör idag.

För att nämna ett exempel på vilken information som lagras, sparar Google uppgifter om alla användares sökhistorik, samt var exakt användarna har befunnit sig när de varit inloggade på någon av deras tjänster samt vilka sidor de besökt även utanför Google. Då användare sällan loggar ut kan en individs rörelsemönster därför kartläggas på extremt detaljerad nivå och genom att lagra exakt vilka sökningar som gjorts är det knappast svårt att förstå en enskild användares politiska uppfattningar.

Google är knappast den enda aktören som sysslar med denna kartläggning. Faktum är att det idag är ytterst få aktörer på nätet som inte sparar integritetskänslig information om sina användare.

Flera av de tjänster och sociala medier många av oss använder dagligen har dessutom mycket långa och svåra användaravtal som ytterst få verkligen läser. Istället klickar det stora flertalet på ”Acceptera”, för att så snabbt som möjligt komma vidare utan att ha koll på vad de nyss valt att faktiskt acceptera för att kunna använda tjänsten.

Att en stor mängd personliga och integritetskänsliga uppgifter lagras om oss på nätet i syfte att tjäna pengar är naturligtvis illa i sig. Än värre är när dessa utgifter sprids helt öppet pga. att någon aktör slarvat med it-säkerheten. Detta har redan inträffat vid en mängd tillfällen, och det senaste exemplet är Yahoo, som nu bekräftat att de blivit hackade och att uppgifter om 500 miljoner användare kommit på vift.

Ett annat, mer nationellt, exempel är BRIS, som under 2015 blev hackade. Uppgifter som barn hade lämnat om familjeförhållanden, övergrepp och mobbning kom i hackarens händer. Tekniken som användes för att komma över uppgifterna var en så kallad SQL-Injection, som i princip vem som helst med grundläggande it-kunskaper kan lära sig utföra på någon timme.

För den vanliga användaren är det i princip omöjligt att hålla reda på vilka sidor som är säkra, eller ens bryr sig om användarens personliga integritet.

För att göra det enklare för den enskilda användaren bör det införas en nationell märkning av webbsidor som garanterar att sidan är säker att använda.

För att erhålla denna märkning är det naturligtvis helt avgörande att den aktuella sidan säkerhetstestats av kvalificerade aktörer samt att ingen integritetskänslig data om användarna får registreras i någon databas, utöver det mest grundläggande som exempelvis användarnamn, e-postadress och krypterade lösenord. Då webbsidor och tjänster utvecklas och förändras bör inte en märkning heller gälla för evigt, utan för en bestämd period.

Regeringen bör utreda hur en nationell märkning enligt ovanstående intentioner kan utformas och vilka krav som skall ställas på de aktörer som önskar en sådan märkning samt hur en adekvat uppföljning kan genomföras. Det är också helt avgörande att de webbsidor som erhållit denna markering redovisas öppet i ett offentligt register samt att missbruk och felaktig användning av denna märkning kan beivras.

Denna märkning ska naturligtvis vara helt frivillig, men möjlig att söka för de aktörer som så önskar.

Jonas Millard (SD)

Fredrik Eriksson (SD)